

***Oggi si é compiuta questa scrittura. I Padri della Chiesa rileggono i capitoli 4-5 di Luca [Dziś wypełniło się to Pismo. Ojcowie Kościoła ponownie odczytują rozdziały Łk 4-5]*, red. ks. Antonio Grappone, Edizioni San Paolo, Cinisello Balsamo, Milano 2021, 128 stron (ISBN 978-88-922-2771-2)**

We Włoszech pojawiła się książeczka, którą warto polecić także czytelnikowi polskiemu znającemu język włoski. Niniejsza książeczka, bo tak ją można nazwać ze względu na mały format, niewielką ilość stron i komentarze jedynie do dwóch rozdziałów (4 i 5) Ewangelii według św. Łukasza, została wydana w ramach serii „Lectio orans”. Seria ta narodziła się przy wsparciu Papieskiej Rady ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji. Promuje ona lekturę (*lectio*) Pisma św., bazując głównie na interpretacji Ojców Kościoła.

Autor książeczki, a właściwie jej redaktor, który wybrał teksty starożytnych pisarzy chrześcijańskich, doskonale jest zorientowany w przedstawianej materii, bowiem, oprócz tego, że jest prezbiterem diecezji rzymskiej (księdzem), to również jest doktorem patrologii (ukończył Papieski Instytut „Augustinianum” w Rzymie). Aktualnie jest wykładowcą na Uniwersytecie Laterańskim i Gregoriańskim w Rzymie. Przez wiele lat pracował w Papieskiej Radzie ds. Świeckich na Watykanie.

Ze względu na zainteresowania autora, jego wykształcenie oraz pracę w Papieskiej Radzie, niniejsza książeczka dobrze służy promocji Ojców Kościoła, zwłaszcza gdy idzie o zwyczajnych odbiorców, którzy na co dzień nie zajmują się nimi badawczo. Chodzi więc o przybliżenie tekstów Ojców Kościoła, którzy doświadczyli „na świeżo” działania Ducha Świętego. Ich zmysł wiary, ale także owe natchnienia Ducha sprawiały, że nauka Kościoła, tworzące się dogmaty potwierdzane później na pierwszych soborach, stanowiły o ich autorytecie w Kościele i powodowały trwałość w katolickiej ortodoksji. Ci świątli i mądrzy Ojcowie, których znamy na ogół byli osobami duchownymi: prezbiterami, biskupami, metropolitami, patriarchami w starożytnym Kościele. Choć pisali traktaty o charakterze dogmatycznym, moralnym, dyscyplinarnym, to często jako duszpasterze, nauczyciele wiary wygłaszali do swoich wiernych kazania, homilie, komentowali Pismo Święte, które było odczytywane na zgromadzeniach liturgicznych. Tym Słowem sami żyli i to Słowo Boże komentowali dla duchowego pożytku powierzonych im Owczarni.

Omawiana książeczka składa się z siedmiu części, a każda z nich opatrzona jest tytułem odnoszącym się do poszczególnych fragmentów rozdziałów 4-5 z Ewangelii według św. Łukasza (I). Następnie cytowany jest ów tekst biblijny (II), po którym następuje „komentarz Ojców” do tego fragmentu tekstu (III) i „znacząca homilia” (IV). W „komentarzu Ojców” widnieją subiektywnie wybrani przez redaktora starożytni pisarze chrześcijańscy i jeden autor średniowieczny. Należą do nich Ireneusz z Lyonu, Orygenes, Ambroży z Mediolanu, Augustyn z Hippony, Grzegorz z Nazjanzu oraz Beda Czcigodny. Ich komentarze dotyczą poszczególnych perykop ewangelicznych cytowanych na początku każdej części. Natomiast każda „znacząca homilia” zawiera tylko jedną homilię zaczerpniętą z liturgii godzin (czyli z brewiarza). Autorami tych homilii są: Orygenes, Cyryl Aleksandryjski, Piotr Chryzolog, Augustyn, Jan Chryzostom (2 homilie), Beda Czcigodny.

Redaktor książeczki proponuje więc podwójną serię tekstów: jedną połączoną z liturgią, drugą zaś, bardziej bezpośrednio związaną z tekstem Ewangelii. Jest to podejście w pełni uzasadnione, gdyż życie Kościoła karmi się w rzeczywistości modlitewną medytacją nad Słowem Bożym (s. 8). Wydaje się, że to krótkie zetknięcie się z komentarzami Ojców pobudzi czytelnika do dalszych rozważań i poszukiwań innych tekstów, by zaspakajać rozpalony w sobie ogień miłości do Ewangelii i jej kościelnej interpretacji.

Wypada żywić nadzieję, że nie będzie to tylko jednorazowy zwiastun popularyzacji myśli Ojców, ich komentarzy do tekstu biblijnego, ale że powstaną dalsze opracowania i seria ta stanie się liczebnie i treściowo imponująca. Wciąż istnieje potrzeba, by wracać do Tradycji Ojców, którzy dla chrześcijan są niezawodnymi przewodnikami w wierze, w czytaniu, słuchaniu, odbiorze i przeżywaniu Słowa Bożego.

Krzysztof Ościłowski *OSPPE*